

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๔๐๔/๔๑๗๓

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ

อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง มาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สรุปผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าวแห่งชาติ (นบข.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘
๒. โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙
๓. โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙
๔. โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙
๕. รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี
ตามมาตรา ๒๗ และ มาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ ขอเสนอเรื่อง มาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙
มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ กำหนดนโยบาย
เร่งด่วนในภาคการเกษตร โดยการยกระดับการทำเกษตรแบบดั้งเดิมให้เป็นเกษตรทันสมัย โดยใช้แนวคิด
“ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” และเร่งเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและราคาพืชผลการเกษตร รวมทั้ง
เพื่อยกระดับรายได้ของเกษตรกร

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

คณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๘
เห็นชอบให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ดังนี้ (๑) รับทราบความคืบหน้าผลการดำเนินมาตรการรักษาเสถียรภาพราคา
ข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๗/๖๘ และโครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกร
ผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๗/๖๘ (๒) เห็นชอบมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต
๒๕๖๘/๖๙ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๓. สำระสำคัญ และข้อเท็จจริง

กระทรวงพาณิชย์ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ได้จัดทำ
มาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ จำนวน ๓ โครงการ วงเงินรวมทั้งสิ้น
๖๑,๖๙๗.๐๖ ล้านบาท จำแนกเป็น วงเงินสินเชื่อ ๕๑,๒๓๒.๕๐ ล้านบาท วงเงินจ่ายขาด ๑๐,๔๖๔.๕๖ ล้านบาท
ดังนี้

๓.๑ โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ (ธ.ก.ส.)

(๑) วิธีการ ธ.ก.ส. จ่ายสินเชื่อตามโครงการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในพื้นที่ปลูกข้าวทุกจังหวัดทั่วประเทศ เพื่อรอการขายผลผลิตข้าวเปลือกในยุ้งฉาง จำนวน ๓ ล้านตัน โดยกำหนดข้าวเปลือกที่เข้าร่วมโครงการฯ และวงเงินสินเชื่อต่อตัน ดังนี้ ข้าวเปลือกหอมมะลิ ตันละ ๑๓,๐๐๐ บาท ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่ ตันละ ๑๑,๕๐๐ บาท ข้าวเปลือกเจ้า ตันละ ๘,๐๐๐ บาท ข้าวเปลือกปทุมธานี ตันละ ๙,๐๐๐ บาท และข้าวเปลือกเหนียว ตันละ ๑๐,๐๐๐ บาท

(๒) ค่าฝากเก็บและรักษาคุณภาพข้าวเปลือก กำหนดให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับค่าฝากเก็บและรักษาคุณภาพข้าวในอัตรา ๑,๕๐๐ บาทต่อตัน โดยเกษตรกรที่เก็บข้าวเปลือกในยุ้งฉางตนเองได้รับเต็มจำนวน สำหรับสถาบันเกษตรกรที่รับซื้อข้าวเข้าโครงการได้รับในอัตรา ๑,๐๐๐ บาทต่อตัน และเกษตรกรผู้ขายข้าวได้รับในอัตรา ๕๐๐ บาทต่อตัน

(๓) การระบายข้าวเปลือก กรณีที่มีการระบายข้าวเปลือกให้ ธ.ก.ส. สำรองจ่ายและชดเชยต้นทุนเงินให้ ธ.ก.ส.

(๔) ระยะเวลาการดำเนินงาน ระยะเวลาจัดทำสัญญาตั้งแต่วันที่ คณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการ ธ.ก.ส. มีมติให้ความเห็นชอบ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ (ภาคใต้ถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๙) ระยะเวลาชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้นไม่เกิน ๕ เดือนนับถัดจากเดือนรับเงินกู้ และเมื่อครบกำหนดชำระคืน หากราคาตลาดต่ำกว่าวงเงินสินเชื่อต่อตันสามารถขยายชำระคืนไม่เกิน ๓ คราว คราวละ ๑ เดือน ภายในระยะเวลาโครงการฯ คือไม่เกินวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๙ และระยะเวลาโครงการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๙

(๕) วงเงินงบประมาณ รวมทั้งสิ้น ๔๕,๓๙๘.๘๑ ล้านบาท จำแนกเป็น วงเงินสินเชื่อ ๓๖,๒๓๒.๕๐ ล้านบาท และวงเงินจ่ายขาด ๙,๑๖๖.๓๑ ล้านบาท แบ่งเป็น ค่าฝากเก็บ ๔,๕๐๐.๐๐ ล้านบาท วงเงินชดเชย ๒,๑๓๐.๐๔ ล้านบาท และกรณีมีการระบายข้าวโครงการฯ รัฐบาลจ่ายคืนและชดเชยให้ ธ.ก.ส. วงเงิน ๒,๕๓๖.๒๗ ล้านบาท โดยให้ ธ.ก.ส. ขอจัดสรรจากงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณต่อไป

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓.๒ โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ (ธ.ก.ส.)

(๑) วิธีการ ธ.ก.ส. สนับสนุนสินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกร ประกอบด้วย สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และศูนย์ข้าวชุมชน เพื่อรวบรวมข้าวเปลือกเพื่อจำหน่าย และ/หรือ เพื่อการแปรรูป วงเงินสินเชื่อเป้าหมาย ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท หรือคิดเป็นข้าวเปลือก ๑.๕๐ ล้านตันข้าวเปลือก โดยเป็นวงเงินสินเชื่อหมุนเวียน ซึ่งจำนวนสินเชื่อคงเหลือภายในระยะเวลาโครงการฯ ต้องไม่เกินวงเงินสินเชื่อเป้าหมาย โดยคิดอัตราดอกเบี้ยเท่ากับร้อยละ ๔.๕๐ บาทต่อปี (ปัจจุบัน MLR ร้อยละ ๖.๑๒๕ ต่อปี) โดยสถาบันเกษตรกรรับภาระดอกเบี้ยร้อยละ ๑.๐๐ ต่อปี รัฐบาลรับภาระชดเชยดอกเบี้ยแทนสถาบันเกษตรกร ร้อยละ ๓.๕๐ ต่อปี ในส่วนที่เหลือ ธ.ก.ส. รับภาระ ระยะเวลาไม่เกินวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๙

(๒) ระยะเวลาดำเนินการ ระยะเวลาทำสัญญาและจ่ายเงินกู้ตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการ ธ.ก.ส. มีมติให้ความเห็นชอบ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙ ระยะเวลาชำระหนี้ไม่เกินวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๙ และระยะเวลาโครงการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๙

(๓) วงเงินงบประมาณ รวมทั้งสิ้น ๑๕,๖๕๖.๒๕ ล้านบาท จำแนกเป็น วงเงินสินเชื่อ ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท และวงเงินจ่ายขาดเพื่อชดเชยดอกเบี้ย ๖๕๖.๒๕ ล้านบาท โดยให้ ธ.ก.ส. ขอจัดสรรจากงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณต่อไป

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๓.๓ โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ (กรมการค้าภายใน)

(๑) วิธีการ เพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการค้าข้าวที่เข้าร่วมโครงการฯ ให้เก็บสต็อกในรูปข้าวเปลือกและข้าวสาร เป้าหมายดูดซับ ๔ ล้านตันข้าวเปลือก เก็บสต็อกไว้อย่างน้อย ๖๐ - ๑๘๐ วัน (๒ - ๖ เดือน) นับแต่วันที่รับซื้อ โดยรัฐชดเชยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๓

(๒) ระยะเวลาดำเนินการ ระยะเวลาการรับซื้อข้าวจากเกษตรกร ตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙ (ภาคใต้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๙ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙) ระยะเวลาการเก็บสต็อกข้าว ตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๙ และระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ ถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๗๐

(๓) วงเงินงบประมาณ ๖๔๒.๐๐ ล้านบาท โดยให้ใช้จ่ายจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในโอกาสแรกก่อน หากไม่เพียงพอให้กรมการค้าภายในเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสมต่อไป

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๔. ขอกฎหมาย

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนด ดังนี้

มาตรา ๒๗ การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณ หรือภาระทางการคลังในอนาคตตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินการนั้นจัดทำแผนบริหารจัดการกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ ประมาณการรายจ่ายแหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ และประโยชน์ที่จะได้รับ โดยต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการต่อคณะรัฐมนตรี และในกรณีที่การดำเนินการก่อให้เกิดการสูญเสียรายได้ของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ ให้จัดทำประมาณการการสูญเสียรายได้และประโยชน์ที่จะได้รับ เสนอในการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีด้วย

มาตรา ๒๘ การมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ โดยรัฐบาลรับภาระจะชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ในการดำเนินการนั้น ให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายและอยู่ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐนั้น เพื่อฟื้นฟูหรือกระตุ้นเศรษฐกิจ หรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพหรือยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนหรือเพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยหรือการก่อวินาศกรรม

ในการมอบหมายตามวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีต้องพิจารณาภาระทางการคลังของรัฐที่อาจเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ผลกระทบต่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายนั้น และแนวทางการบริหารจัดการภาระทางการคลังของรัฐและผลกระทบจากการดำเนินการดังกล่าว

ภาระที่รัฐต้องรับชดเชยค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องมียอดคงค้างทั้งหมดรวมกันไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

ทั้งนี้ ได้จัดทำเอกสารรายละเอียดข้อมูล (๑) โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ (๒) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ (๓) โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ ตามมาตรา ๒๗ และ ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) และเกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีรายได้จากการจำหน่ายข้าวเปลือกในราคาที่เหมาะสมกับต้นทุนการผลิต ป้องกันความเสี่ยงการจำหน่ายผลผลิตให้มีรายได้เพียงพอ ให้ยังชีพอยู่ได้ โดยรักษาเสถียรภาพราคาข้าวไม่ให้ตกต่ำควบคู่กัน จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ วงเงินรวมทั้งสิ้น ๖๑,๖๙๗.๐๖ ล้านบาท จำแนกเป็นวงเงินสินเชื่อ ๕๑,๒๓๒.๕๐ ล้านบาท วงเงินจ่ายขาด ๑๐,๔๖๔.๕๖ ล้านบาท

๖. ข้อพิจารณา

เห็นชอบมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ และอนุมัติกรอบวงเงินงบประมาณ วงเงินรวมทั้งสิ้น ๖๑,๖๙๗.๐๖ ล้านบาท จำแนกเป็น วงเงินสินเชื่อ ๕๑,๒๓๒.๕๐ ล้านบาท วงเงินจ่ายขาด ๑๐,๔๖๔.๕๖ ล้านบาท ดังนี้

๖.๑ โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ วงเงินงบประมาณ รวมทั้งสิ้น ๔๕,๓๙๘.๘๑ ล้านบาท จำแนกเป็น วงเงินสินเชื่อ ๓๖,๒๓๒.๕๐ ล้านบาท และวงเงินจ่ายขาด ๙,๑๖๖.๓๑ ล้านบาท จำแนกวงเงินจ่ายขาดเป็น (๑) ค่าฝากเก็บ ๔,๕๐๐.๐๐ ล้านบาท (๒) วงเงินชดเชย ๒,๑๓๐.๐๔ ล้านบาท และ (๓) กรณีมีการระบายข้าวโครงการฯ รัฐจ่ายเงินและชดเชยให้ ธ.ก.ส. วงเงิน ๒,๕๓๖.๒๗ ล้านบาท โดยใช้แหล่งเงินทุน ธ.ก.ส. และ ธ.ก.ส. ขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป

๖.๒ โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ วงเงินงบประมาณ รวมทั้งสิ้น ๑๕,๖๕๖.๒๕ ล้านบาท จำแนกเป็น วงเงินสินเชื่อ ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท วงเงินจ่ายขาด ๖๕๖.๒๕ ล้านบาท โดยใช้แหล่งเงินทุน ธ.ก.ส. และ ธ.ก.ส. ขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป

๖.๓ โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต ๒๕๖๘/๖๙ วงเงินรวมทั้งสิ้น ๖๔๒.๐๐ ล้านบาท โดยให้ใช้จ่ายจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในโอกาสแรกก่อน หากไม่เพียงพอให้กรมการค้าภายในเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจตุพร บุรุษพัฒน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน

กองส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร ๑

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๖๑๘๖

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๕๐๒